

1 The גמרא tries to identify three תנאים who may disagree with our משנה:

- לימא מתניתין דלא כחנניא

The Braisa states;

עושין פסין לבור וחבלין לשיירא - The תנא קמא says

--- we may use פסין to enclose the area around a well as our Mishnah taught -

--- and ropes to enclose an area for a caravan, as taught in the Mishnah on ט"ז ע"ב

1

לימא מתניתין דלא כחנניא
כר"ת א:

וחבלין לשיירא

עושין פסין לבור

2 חנניה holds
חבלין לבור אבל לא פסין -

We may only use ropes around a בור but not פסין, seemingly contrary to our משנה?

2

חנניא

אבל לא פסין

חבלין לבור

3 The גמרא answers that the משנה speaks about a באר - a well. חנניה agrees that one may use פסין for a באר, but a בור - a water cistern requires ropes.

Rashi explains; in a well, since the water is constantly being replenished, we need not be concerned that the well will dry up, and the leniency of פסין will continue indefinitely.

However, the water in a cistern might be used up and not replenished, and people will continue to carry in the enclosed area, which is now forbidden because the leniency of פסין was allowed only for the purpose of access to the water.

Therefore, חנניה requires a better partition of ropes.

3

חנניה agrees
באר
may use
פסין

But a
בור
requires
Ropes

The water is constantly being replenished

The water might get used up

4 לימא מתניתין דלא כרבי עקיבא -
From our משנה it seems that one can make פסין only for a באר, but רבי עקיבא holds that פסין may be made even for a public בור, seemingly contrary to our משנה?

The גמרא answers that the משנה mentions באר because פסין would work regardless of whether it were public or private, but may agree that a public בור may also use פסין. Rashi explains, as just mentioned, the difference between a well and a cistern. However, in a בור דרבים some will remember that it is no longer permitted to carry there. In a בור דיחיד we must be concerned that he will continue to carry even after there is no more water. Therefore, רבי עקיבא requires a real מחיצה עשרה טפחים.

4 לימא מתניתין דלא כרבי עקיבא?

משנה פסין only for a באר	רבי עקיבא פסין even for a Public בור
משנה Mentions באר because פסין would work for public or private	רבי עקיבא פסין for a Public בור <i>but may agree</i>

5 לימא מתניתין דלא כר' יהודה בן בבא -
only allows פסין for a באר דרבים - a public well, but not a באר דיחיד - a private well, while our משנה allows it for ביראות, implying that every type of באר would be eligible for פסין?

The גמרא answers that perhaps our Mishnah also only permits a public well, and מאי ביראות? ביראות דעלמא - when it says ביראות, it means all public ביראות, not different types of ביראות.

5 לימא מתניתין דלא כר' יהודה בן בבא?

משנה פסין ביראות Every type of באר	ר' יהודה בן בבא פסין באר באר דרבים דיחיד
	משנה פסין ביראות Only a Public well

6 מאי דיומדין - when the משנה says the posts are דיומדין, it means דיו עמודין - a double post, just like דיופרא refers to a fig tree that grows a two crops a year and דיו פרצוף refers to the two faces Hashem initially created אדם הראשון with.

The word דיו - means two or dual.

6 מאי דיומדין?

1 Double Post	2 דיו עמודין
דיו פרצוף Two faces Hashem initially created אדם הראשון with	דיופרא Fig tree that grows two crops a year

7 The Gemara records a מחלוקת אמוראים whether חוה was created from a second facial form on אדם like רבי ירמיה בן אלעזר holds, which would explain the פסוק that says - אחור וקדם צרתני OR from a tail, and the פסוק means that אדם was אחור למעשה בראשית - the last thing created in the world, late Friday afternoon, and מבול - the first to suffer in the קדם לפורענות.

7 מחלוקת אמוראים
whether חוה was created from

A second FACIAL form on אדם	A TAIL
רבי ירמיה בן אלעזר	ר' אמאי
אחור וקדם צרתני	אחור וקדם צרתני
	אחור למעשה בראשית קדם לפורענות

פסוק 4
whether חוה was created from

a second FACIAL FORM	or a TAIL
--------------------------------	---------------------

8 The Gemara quotes four פסוקים that seem to indicate whether חוה was taken from a second facial form or a tail, and addresses how the other opinion deals with each one:

-1- ויצר - Hashem's creation of man is spelled with two letters Yud, implying it was a double face. However, it may also refer to אוי לי מיצרי אוי לי מיוצרי - man's struggle to satisfy both his evil inclination and Hashem.

-2- זכר ונקבה בראם implies a double face, or may refer to Hashem's initial plan to create 2 humans - a male and a female, indicated in the plural בראם. Hashem then decided to create just one person, as it says בצלם אלקים ברא אותו - singular.

-3- ויסגור בשר תחתנה implies Hashem removing a full person from אדם, or may refer to closing up the cut from where the tail came.

-4- ויבן, describing the - building - of חוה, sounds like she was constructed from a tail, or may be referring to her braided hair or feminine shape that enables childbirth.

8 ויצר

Implied it was a **DOUBLE FACE**

או לי מיצרי
אוי לי מיוצרי

זכר ונקבה בראם

Implied it was a **DOUBLE FACE**

Hashem's initial plan to create **Two Humans** a male and a female

Hashem then decided to create just **One Person**

בצלם אלקים ברא אותו

ויסגור בשר תחתנה

Hashem removed a **Full Person** from קדם

Closing up the cut from where the **Tail** came

ויבן

Constructed from a **Tail**

Her braided hair

Feminine shape that enables childbirth

9 The Gemara continues;
 ולמאן דאמר פרצוף הי מינייהו סגי ברישא -
 If אדם was created as a double form the gemara explains that
 אדם was in front since it is אסור to walk behind a woman on
 the road, and especially to walk behind a woman through a
 river where he will likely gaze at her.

9 ולמאן דאמר פרצוף
 הי מינייהו סגי ברישא
 If אדם was created as a double form

אדם
 was in front → It's אסור to walk behind a woman on the road
 Especially through a RIVER where he will likely gaze at her

It is אסור to slowly hand money to a woman so as to gaze at her

10 It is similarly אסור to slowly hand money to a woman so as to gaze at her.

10 עם הארץ suggests
 עם הארץ was an מנוח
 אחרי אשתו

רב נחמן בר יצחק holds
 It's just an expression
 he followed her advice

11 רבי יוחנן says it is better to walk behind a lion than a woman - which is better than behind an idolater - which is better than behind a Shul when they are davening.

11 רבי יוחנן says
 It's better to walk behind a lion than a woman
 which is better than behind an idolater
 which is better than behind a Shul when they are davening

12 The R' Yirmia ben Al'ezer goes on to list eight other things taught, six of which are in this דף:

-1- First - the entire time אדם הראשון בנידוי - he was banned because of eating from the עץ הדעת he created demons from involuntary emissions.

-2- Second - we should only say part of a person's praise in front of him, like Hashem did with נח, only describing his as a צדיק to his face, when He said כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה. Hashem added תמים not in front of him when He said נח איש צדיק תמים היה בדורותיו.

12 8 things ר' ירמיה בן אלעזר taught

1 כל אותן השנים שהיה אדם הראשון בנידוי

He created demons from involuntary emissions

2 מקצת שבחו של אדם בפניו

Hashem praised of to his face כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה
Not in front of him he said נח איש צדיק תמים היה בדורותיו

13 -3- Third - The dove that נח sent out of the תיבה took an olive branch, as it says:

as if to say והנה עלי זית טרף בפיה רבנו של עולם יהיו מזונותי מרורין כזית ומסורין בידך ואל יהיו מתוקין - כדבש ותלויין ביד בשר ודם - Bitter olives from Hashem, are preferable to sweet honey from people.

-4- Fourth - כל בית שנשמעין דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב - A house in which Torah is heard at night will not be destroyed.

13 3 והנה עלי זית טרף בפיה

רבנו של עולם יהיו מזונותי מרורין כזית ומסורין בידך ואל יהיו מתוקין כדבש ותלויין ביד בשר ודם

4 כל בית שנשמעין דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב

14 -5- Fifth - מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות - Since the חורבן הבית - the destruction of the המקדש, it's sufficient to use the two letter name of Hashem - Yud and Heh. As it is written כל הנשמה תהלל י-ה הללויה.

-6- Sixth - when בבל was cursed, so were its neighbors, but when שומרון was cursed its neighbors were blessed.

14 5 מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות

כל הנשמה תהלל י-ה הללויה

6 When בבל was cursed so were its neighbors
when שומרון was cursed its neighbors were blessed